

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXVII. — Izdan in razposlan dne 30. junija 1881.

62.

Postava od 23. junija 1881,

o trgovini z žganimi opojnimi pijačami in o istih točenji ter na malo prodajanji.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Trgovina z žganimi opojnimi tekočinami, ki so brez primesi ali s kako primesjo za pijačo (spirit ali žesta, žganje, rozolj, rum, likér in t.), v zaprtih posodah, bodi jih kolikor koli, prost je obrt; a kdor nasproti hoče omenjene tekočine po obrtno točiti, in tako tudi po obrtno na malo prodajati jih, potrebuje dopustila ali koncesije od oblastva.

Kdor dobode dopustilo, take tekočine točiti, ta ima pravico, dajati jih sedečim ali stoječim pivcem ali čez ulice v odprtih posodah in to v kateri koli, tudi najmanjši množini.

Kdor dobode dopustilo, v zmyslu te postave omenjene tekočine na malo prodajati, ima pravico, prodajati jih v odprtih (nezamašenih) posodah, vendar samó po osmini litra najmanj in s tem utesnitvom, da prodajavec ne sme dopuščati, da bi se podane pijače uporabljale v prostorijah, kjer je on gospodar.

Kdor ima pravico, omenjene tekočine točiti in na malo prodajati, sme tudi navadno trgovino z istimi imeti.

Pod zaprtimi posodami razumevajo se sodci zamašeni takó, kakor je v trgovanji navadno, in pa zapečatené steklenice (flaše).

§. 2.

Točenje in na malo prodajanje žganih opojnih tekočin (§. 1), kakor tudi trgovanje z istimi, kadar se trgovina ta vrši v zaprtih posodah, držječih samo po en liter ali po manj, bodi oprto na dopustilo, samoprodajno pravico (propinacijo) ali na kako drugo pravico, podvrženo je posebni davščini.

O dopustilu ali koncesiji.

§. 3.

V dosego dopustila potrebno je prositelju — poleg splošnih uvetov samostalnega obrtovanja —, da je zanesljiv in neporečen ali brezmadežen človek.

Dopustilo naj se vsekakor odreče, kadar je proti prositelju znano kaj takih reči, po katerih se po pravici dá misliti, da bode obrt zlorabil, potuho dajóč igri, tatvine skrivanju, nenravnosti ali pijanstvu.

§. 4.

Podeljujoč dopustilo gledati je na potrebo stanovalstva, po tem, če je prostorija, v kateri se hoče vršiti dotični obrt, prinaredna k temu, na cesto, ulice ali na tržišče, kjer je tista prostorija, in pa na to, če se ona dá policijsko nadzirati.

Predno komu dopustilo podeli, naj obrtno oblastvo zasliši občino tistega kraja, kjer bode stajališče obrtu, in če ondukaj biva cesarsko policijsko oblastvo, tudi to.

§. 5.

Kadar se obrt prenese v drugo prostorijo istega kraja ali selišča, ní sicer treba prositi novega dopustila, vendar je obrniti se na obrtno oblastvo, da ono to odobri, in oblastvo omenjeno naj pri tem pomišlja na razmere kraja, na prostorijske v obrtovanje namenjene, če so pripravne za to, in če se dadó policijsko nadzirati ali ne.

Gostilničarski obrti v vzprejemanje tujcev pod streho, v podajanje jedil in kave ljudem, slaščičarski (cukrarski) in mandoletarski obrti, pri katerih se žganje samo mimogredno toči, ne potrebujejo takega odobrenja.

§. 6.

Ena in ista oseba sme v enem in istem selišči samo eno dopustilo za točenje ali na malo prodajanje (§. 1) žganih opojnih pijač zadobiti, v zakupu (štantu) imeti ali kakor namestnik prevzeti.

§. 7.

Izdelovalci (proizvodniki) in prodajalci žganih opojnih pijač, kateri se zdaj po obrtovno bavijo s prodajanjem teh pijač na malo, smejo prodajo na malo v zmislju §^{fa} 1 te postave samo tedaj vršiti, če so dosegli dopustilo propisano v to.

§. 8.

Prestopki zgornjih določil, kolikor se ona ne tičejo davščine v §. 2 omenjene, štejejo naj se za prestopke obrtnega reda ter kaznjio po tem redu.

O davščini.

§. 9.

Za merilo v odmero posebne davščine (§. 2) služita kolikost ljudstva v selišči, v katerem se vrši obrt, in pa kakovost tega obrta (§. 11).

Razmejitev selišč po prostoru, ustanovljena za odmero pridobnine, mero-davna je tudi za to posebno davščino.

Pod ljudstvom razumeva se tisto število pričujočih oseb (domačih in tujih), ki se je v selišči našlo o poslednjem popisovanji ljudi.

§. 10.

Davščino (§. 9) je za pol leta naprej opravljati, namreč za čas od 1. dne januarja do poslednjega dne junija, odnosno od 1. dne julija do poslednjega dne decembra meseca.

Kdor hoče v sredi letne polovice začeti obrt podvržen posebni davščini, dolžan je opraviti davščino za celo tekočo polovico leta.

§. 11.

Z omejitvijo, katero obseza §. 12, postavlja se poluletna davščina takó le:

I. Za vsako mesto, na katerem se točijo žgane opojne pijače:

1. V seliščih ali krajih, ki imajo do 500 duš vštveno 5 gld.
2. V seliščih, ki imajo čez 500 do 2000 duš vštveno 10 gld.
3. V seliščih, ki imajo čez 2000 do 10.000 duš vštveno 20 gld.
4. V seliščih, ki imajo čez 10.000 do 20.000 duš vštveno 30 gld.
5. V seliščih, ki imajo čez 20.000 do 100.000 duš vštveno 45 gld.
6. V seliščih, ki imajo čez 100.000 duš 50 gld.

II. Za vsako mesto, kjer se žgane opojne pijače prodajejo na malo v zmislu te postave (§. 1), dve petini zgornjih postavkov.

III. Za vsako drugo v §. 2 te postave omenjeno mesto, kjer trgovina z žganimi opojnimi tekočinami biva edini (izključni) ali glavni posel, četrtnina zgornjih postavkov.

IV. Za obrte, navedene v §. 5, odstavku 2, in za trgovinske obrte, ki to prodajo v zmislu §^{fa} 2 le mimogredno vršijo, petina zgornjih postavkov s tem utesnilom, da najvišji odmerek davščine te ne sme sezati čez petino redne pridobnine, kolikor je prihaja na tist obrt.

Prosta te davščine ostane

A. Točitev in na malo prodaja žganih opojnih pijač v vojaških taborih o pohodu ali zarad vadbe zunaj stalno postavljenih poslopij.

B. Oddaja kake žgane opojne tekočine v lekarnicah v obliki zdravil po zdravniku zapisanih.

C. Točitev v hišah zavetnicah po velikem gorovji.

§. 12.

Obrt točenja žganih opojnih pijač po Galiciji in Bukovini, ki je zdaj na temelji veljajočih deželnih zakonov na-nj naložena posebna točarina, podvržen bode, dokler ostane ta poseben naklad, samo polovici davščine v §. 11, I. ustanovljene.

Ko poteče čas, za kateri zdaj veljajoči deželni zakoni ta naklad določajo, obvelja polna mera davščine.

§. 13.

Obrtovno oblastvo — dovprašavši finančno oblastvo — razloča, če se pri obrtih navedenih v §. 5 in v §. 11, IV. točitev ali trgovina kot glavni posel ali samó mimogredno vrši.

§. 14.

Kdor bode hotel dalje baviti se s kakim v §. 1 te postave omenjenih obrtov, naj — poleg drugih zakonitih dolžnosti, ki mu jih je izpolniti, — zadnji čas štirnajst dni po tem, ko se začne moč postaviti, in kadar se obrtišče iz novega napravi, štirnajst dni pred začetkom vršbe posla selišče in pa hišo, v kateri — ali mesto, na katerem se bode obrt vršil, vzglasi uradu, ki se ukazoma določi, ter naj opravi poluletno davščino, o čemer mu se izroči plačilna boleta.

Za vsacega pol leta dalje, v katerem se hoče vršiti tak obrt, dolžan je podjetnik, predno začne vršbo, pri istem uradu plačati davščino, o čemer mu se izroči plačilna boleta.

Kadar se takšno vršilišče po vsem opusti, naj podjetnik naznani to uradu ter mu poslednjo plačilno boletu nazaj prinese.

§. 15.

Plačilo davščine veljá samo za tisto selišče (§. 9), za katero je bilo vzglašeno, da se hoče v njem posel ali obrt vršiti.

A kadar se v enem in istem selišči davščini podvržen obrt iz hiše v hišo, odnosno z mesta na mesto predene, odtod ne nastopa dolžnost, za tekoče polletje vnovič opraviti davščino.

Isto veljá, kadar nastane mena v podjetnikovi osebi.

Vendar je v obeh slučajih dolžnost podjetnika in to v drugem slučaju novega podjetnika, predetje ali prevzetje, še predno se zvrši, uradu (§. 13) vzglasiti ter pokazati poslednjo boletu o plačilu davščine.

Urad potrdi na boleti, da je prejel to naznanílo.

§. 16.

Obrti ali posli v §. 2 te postave naštetí podvrženi so, kolikor se tiče dolžne davščine, tudi nadzoru finančnega oblastva, katero se ukazoma določi.

Podjetniki takih obrtov imajo torej dolžnost organom tega oblastva, dopuščati pristop v svojo poslovalnico, ter kadar koli bi zahtevali, uradno boletu o plačani davščini pokazati in če jim se dá potrdilo o prejemu, tudi izročiti.

§. 17.

Vsako vršitev kakega davščini podvrženega obrta, o katerem ní bila poprej opravljena davščina, kolikor je pride, naj finančno oblastvo (§. 16) kaznuje z globo, ki bodi dvakrat do dvanajstkrat tolika, kolikoršna je prikrajšana davščina.

Vsak drug prestop kazniti je kot nerednost z 2 do 100 gld.

Zoper kazensko obsodbo na drugi stopinji potrjeno ali zljajšano ní dalje utečaja (rekursa).

Končna določila.

§. 18.

Določila §§^{fov} 1, po tem 3 do 8 te postave, ne dotikajo se pravice do samoprodaje pijač ali propinacije v deželah, v katerih ista veljá.

§. 19.

Ta postava pride v moč tri mesece po tistem dnevi, katerega bode razglašena.

§. 20.

Zvršiti to postavo naročeno je ministrom za notranje reči, za finance in trgovino.

V Schönbrunu, dne 23. junija 1881.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

63.**Ukaz ministerstva za pravosodje od 26. junija 1881,**

o ustanovitvi okrožnega sodišča v Sučavi v Bukovini.

Z Najvišjim odobrenjem od 24. junija 1881 ustanavlja se na temelji postave od 26. aprila 1873 (Drž. zak. št. 62), v okoliši Levovskega višjega deželnega sodišča za razsežaj okrajnih sodišč: Sučava, Radauc, Solka, Gurahumora, Kimpolung in Dorna Vatra, katera se izločujejo iz okoliša Črnoviškega deželnega sodišča, okrožno sodišče z uradoviščem v Sučavi.

Ta sodni dvor bode v svojem okoliši zvrševal tudi trgovinsko sodno oblast.

Za mesto Sučavo in za okraj njegovega obližja z razsežajem zdanjega Sučavskega okrajnega sodišča postavi se mestno-delegirano okrajno sodišče v Sučavi v oskrbovanje grajansko- in kazensko-sodnih opravil, izročeni takemu okrajnemu sodišču a nasproti opustí zdanje Sučavsko okrajno sodišče.

Pozneje se določi in razznani, kdaj začneta ta sodni dvor in mestno-delegirano okrajno sodišče svoje uradno delovanje; a čim se to zgodí, naj Črnoviško deželno sodišče gledé gori omenjenih, iz njegovega okoliša izločenih okrajnih sodišč in pa zdanje okrajno sodišče Sučavsko prestaneta uradovati.

Sodstvo Črnoviškega deželnega sodišča kot deželno-knjižnega oblastva in kot rudarstvenega sodišča ne izpreminja se nikakor s tem ukazom.

Pražák s. r.

Kotičnik delovnih

§ 18

Priloga ... 1. po tem ... kotičnik delovnih ...

§ 19

Priloga ... kotičnik delovnih ...

§ 20

Priloga ... kotičnik delovnih ...

V št. ... dne 28. junija 1881.

Franz Jöchl

Priloga ...

§ 21

Priloga ... 28. junija 1881

o ... v št. ...

Najvišji ... 28. junija 1881 ...

Priloga ... 28. junija 1881 ...

Priloga ... 28. junija 1881 ...

Franz Jöchl